

Lubuskie
Warte zachodu

**Podsumowanie procesu konsultacji
społecznych i opiniowania Programu ochrony
powietrza dla strefy lubuskiej
wraz z planem działań krótkoterminowych**

Prace nad Programem ochrony powietrza dla strefy lubuskiej wraz z planem działań krótkoterminowych prowadzone były przy współpracy z Departamentem Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego.

Kierownik projektu	Anna Wahlig	ATMOTERM S.A.
Zespół autorski ATMOTERM S.A.	Edyta Benikas Piotr Łuczak Barbara Markiel Tomasz Przybyła Ireneusz Sobecki Wojciech Wahlig Magdalena Załupka	

Nadzór merytoryczny:

Artur Malec Dyrektor Departamentu Środowiska, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego

Mariola Wielhorska Kierownik Wydziału Pozwoleń i Programów Departamentu Środowiska, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego

Przedmiot umowy współfinansowany ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze

Spis treści

1. Proces konsultacji i opiniowania	3
1.1. Konsultacje społeczne	3
1.2. Opiniowanie przez właściwych wójtów, burmistrzów lub prezydentów miast oraz starostów	4
1.3. Opiniowanie przez Ministra Klimatu	4
2. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko	5
3. Załączniki	6
Spis tabel.....	23

1. PROCES KONSULTACJI I OPINIOWANIA

1.1. Konsultacje społeczne

Wypełniając obowiązek wynikający z art. 91 ust. 9 ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2019 r., poz. 1396 z późn. zm.), oraz zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020 r., poz. 283 z późn. zm.) zapewniono możliwość udziału społeczeństwa w postępowaniu, którego przedmiotem było opracowanie „Programu ochrony powietrza dla strefy lubuskiej wraz z planem działań krótkoterminowych”.

Zawiadomienie o przystąpieniu do realizacji przedmiotowego Programu zostało zamieszczone na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego dnia 20 grudnia 2019 r. W zawiadomieniu wskazano adres pocztowy oraz poczty elektronicznej, na które można było przekazywać uwagi oraz wnioski, jak również zapytania ws. Programu.

Informacja o konsultacjach ukazała się w ogłoszeniu zamieszczonym w dniu 19 lutego 2020 r. na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego: https://bip.lubuskie.pl/228/3386/Nowe_Programy_Ochrony_Powietrza/

W ogłoszeniu wskazano na możliwość wnoszenia uwag i wniosków w terminie od 20.02.2020 r. do 11. 03.2020 r.:

- w formie pisemnej na adres Departamentu Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego 65-057 Zielona Góra, ul. Podgórna 7;
- ustnie do protokołu;
- za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich kwalifikowanym podpisem elektronicznym na adres: sekretariat.dsr@lubuskie.pl.

Ponadto wszystkie informacje dotyczące prac nad dokumentem były również przesyłane właściwym miejscowo wójtom, burmistrzom, Prezydentowi Miasta Nowa Sól oraz starostom pocztą tradycyjną.

W ramach prowadzonych konsultacji, odbyły się również dwa spotkania konsultacyjne - dnia 4 marca 2020 r. w Sali Kolumnowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego w Zielonej Górze, oraz dnia 5 marca 2020r. w siedzibie Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Gorzowie Wlkp.

Uwagi przekazane w trakcie procesu konsultacji społecznych zostały przeanalizowane oraz uwzględnione w zapisach Programu. Zestawienie uwag z procesu konsultacji społecznych zamieszczono w załączniku nr 3.

Ponadto wymagane było również przeprowadzenie konsultacji na podstawie przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2019 r., poz. 688 z późn. zm.) ze względu na charakter dokumentu programu ochrony powietrza, jako aktu prawa miejscowego dotyczącego strefy zadań publicznych, o których mowa w art. 4 wskazanej ustawy. W związku z powyższym przeprowadzono konsultacje z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2019r., poz. 688 z późn. zm.) oraz Radą Działalności Pożytku Publicznego Województwa Lubuskiego.

Konsultacje projektu uchwały Sejmiku Województwa Lubuskiego, w sprawie określenia Programu ochrony powietrza dla strefy lubuskiej wraz z planem działań krótkoterminowych, zostały przeprowadzone według zasad określonych w uchwale Nr LV/568/2010 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 21 września 2010 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania projektów aktów prawa miejscowego.

Ogłoszenie o konsultacjach zamieszczone zostało na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego w zakładce Ochrona środowiska – Nowe Programy ochrony powietrza, pod adresem: https://bip.lubuskie.pl/228/3386/Nowe_Programy_Ochrony_Powietrza/ dnia 22 kwietnia 2020 r. Organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust.3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2019 r., poz. 688 z późn.zm.) oraz powołana Zarządzeniem nr 85/2019 Marszałka Województwa Lubuskiego z dnia 22 lipca 2019 roku Rada Działalności Pożytku Publicznego Województwa Lubuskiego mogły wносить uwagi i wnioski w terminie od dnia 23 kwietnia 2020 r. do dnia 11 maja 2020 r. za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres: sekretariat.dsr@lubuskie.pl oraz w ramach konsultacji z Radą Działalności Pożytku Publicznego Województwa Lubuskiego.

Uwagi przekazane w trakcie procesu konsultacji z organizacjami pozarządowymi oraz Radą Działalności Pożytku Publicznego Województwa Lubuskiego zostały przeanalizowane oraz uwzględnione w zapisach Programu. Zestawienie uwag z procesu konsultacji zamieszczono w załączniku nr 4.

1.2. Opiniowanie przez właściwych wójtów, burmistrzów lub prezydentów miast oraz starostów

Zgodnie z art. 91 ust. 1 i ust. 5 ustawy Prawo ochrony środowiska zarząd województwa ma obowiązek przedstawić właściwym wójtom, burmistrzom lub prezydentom miast i starostom projekt uchwały sejmiku w sprawie programu ochrony powietrza do zaopiniowania.

Projekt uchwały w sprawie uchwalenia „Programu ochrony powietrza dla strefy lubuskiej wraz z planem działań krótkoterminowych” został przyjęty przez Zarząd Województwa Lubuskiego w dniu 21 kwietnia 2020 roku i skierowany do opiniowania przez wójtów, burmistrzów, Prezydenta miasta Nowa Sól i starostów.

Powyższy projekt uchwały został przekazany pismem znak: DŚ.II.721.1.6.2019 z dnia 22 kwietnia 2020 r. właściwym organom celem zaopiniowania. Wspomniane organy, w myśl art. 91 ust. 2a ww. ustawy, są zobowiązane do wydania opinii w terminie miesiąca od dnia otrzymania projektu. Niewydanie opinii w tym terminie oznacza akceptację projektu uchwały.

W ustawowym terminie 30 dni wpłynęło 20 pism, w tym 17 opinii: 16 pozytywnych oraz jedna negatywna. W trzech pismach wójtowie, burmistrzowie, prezydenci miast i starostowie wnieśli uwagi i wnioski do przedmiotowego Programu. Pozostałe gminy i ... starostw powiatowych nie skorzystało z możliwości wyrażenia w ustawowym terminie swojej opinii. Zgodnie z ar. 91 ust. 2a ustawy Prawo ochrony środowiska, oznacza, to, że przedmiotowy Program został zaopiniowany pozytywnie przez gmin i pozytywnie przez powiatów ziemskich, negatywnie przez jedną gminę.

Zbiorcze zestawienie uwag i wniosków, wniesionych do projektu uchwały Sejmiku Województwa Lubuskiego w sprawie przedmiotowego Programu w ramach procesu opiniowania przez właściwe organy, wraz z informacją, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione, przedstawiono w załączniku nr 2.

1.3. Opiniowanie przez Ministra Klimatu

Zgodnie z art. 91 ust. 2c ustawy Prawo ochrony środowiska zarząd województwa ma obowiązek przedstawić ministrowi właściwemu do spraw środowiska projekt uchwały sejmiku w sprawie programu ochrony powietrza do zaopiniowania. W związku z powyższym, pismem znak: DŚ.II.721.1.6.2019 z dnia 22 kwietnia 2020 r. projekt uchwały Sejmiku Województwa Lubuskiego w sprawie Programu ochrony powietrza dla strefy lubuskiej wraz z planem działań krótkoterminowych został dostarczony Ministrowi Klimatu celem zaopiniowania.

Minister opiniuje program pod względem zgodności z wymaganiami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2019 r. w sprawie programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych¹ i zobowiązany jest do wydania opinii w terminie miesiąca od dnia otrzymania projektu. Wniesione przez Ministra (ogólne i szczegółowe) uwagi zostały wnikliwie przeanalizowane i wskazano sposób rozpatrzenia. Informację o tym zamieszczono w załączniku nr 1.

2. STRATEGICZNA OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Proces strategicznej oceny oddziaływania na środowisko określony jest w Dziale VI ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (dalej: ustawa ooś) i jest wymagany w dyrektywą 2001/42/UE.

Zarząd Województwa Lubuskiego, dokonawszy analizy przesłanek wymienionych w art. 49 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2020r., poz. 283 z późn. zm) ustalił, iż projekt Programu ochrony powietrza dla strefy lubuskiej wraz z planem działań krótkoterminowych nie wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Stanowisko to zostało potwierdzone przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp., w piśmie znak: WZŚ.410.57.2020.DT, WZŚ.410.58.2020.DT, z dnia 12 marca 2020 r. oraz przez Lubuskiego Państwowego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp. w piśmie znak: NZ.9022.104.2020.JZ, z dnia 6 kwietnia 2020 roku.

¹ Dz. U. z 2019 r., poz. 1159

3. ZAŁĄCZNIKI

3.1. Załącznik nr 1 – wnioski i uwagi przekazane w opinii Ministra Klimatu

Tabela 1. Wnioski i uwagi przekazane w opinii Ministra Klimatu

LP	Rodzaj uwagi	Nr podrozdziału	Nr strony	treść uwagi lub komentarza	Uzasadnienie	odniesienie Wykonawcy do uwag i wniosków (rekomendacje)	Czy wymaga zmiany w treści
1	ogólne			1) Zgodnie z §3 pkt 1 lit. a) rozporządzenia, do programu winna zostać załączona „mapa strefy opracowana w państwowym systemie odniesień przestrzennych, z wykorzystaniem materiałów i baz danych gromadzonych w państwowym zasobie geodezyjnym i karto graficznym, która stanowi załącznik do programu”. Jednocześnie zgodnie z §3 pkt 1 z lit. b) — na mapie tej winno być umieszczone wskazanie punktu pomiarowego. Sformułowanie to sugeruje oczekiwany stopień szczegółowości mapy, można tu wnosić, że powinien to być materiał pozwalający odbiorcom na ocenę rozmaitych wpływów lokalnych na jakość powietrza w strefach oraz na ocenę reprezentatywności danych pomiarowych. Natomiast w Załączniku do programu ochrony powietrza znajdują się dwie schematyczne mapki (rys. 43-44, str. 154-155), które nie odpowiadają wymaganiom, o których mowa wyżej. Z formalnego punktu widzenia, materiał ten winien zostać opatrzony wskazaniem materiałów państwowego zasobu, stanowiącego podstawę opracowania mapy.		Uwzględniono	TAK

LP	Rodzaj uwagi	Nr podrozdziału	Nr strony	treść uwagi lub komentarza	Uzasadnienie	odniesienie Wykonawcy do uwag i wniosków (rekomendacje)	Czy wymaga zmiany w treści
2	ogólne			<p>2) Zgodnie z §3 pkt 2 lit. b) rozporządzenia, program ochrony powietrza powinien zawierać określenie metod stosowanych przy ocenie poziomów substancji w powietrzu. W rozdziale 1.3.1.1. o takim tytule, na str. 16, podano jedynie określenie „Obliczenia z wykorzystaniem matematycznych modeli - transportu i przemian substancji w powietrzu”, które nie identyfikuje żadnej metody - ani modelu matematycznego, ani sposobu jego użycia. Ponieważ w innych miejscach dokumentu pojawiają się informacje o wykorzystaniu wyników modelowania matematycznego udostępnionych przez Główną Inspekcję Ochrony Środowiska - należałoby taką informację w tym miejscu podać, o ile tak w rzeczywistości było. W wykazie literatury znajduje się jedynie odsyłacz do dokumentacji modelu CALPUFF - nie wiadomo, czy i jak został on w opracowaniu wykorzystany.</p>		<p>Do opracowania projektu dokumentu wykorzystano model CALPUFF. Został on wykorzystany do modelowania dla roku prognozy w Programie ochrony powietrza i jest modelem rekomendowanym do wykonywania oceny jakości powietrza w skali regionalnej, a także został wskazany we Wskazówkach metodycznych dotyczących modelowania matematycznego w systemie zarządzania jakością powietrza wydanych przez Ministerstwo Środowiska w 2003 roku. Stosowany był również do ocen jakości powietrza w latach 2015-2017, dlatego też jego użycie było najbardziej efektywnym rozwiązaniem. Zastosowany model daje możliwość porównania wyników modelowania pomiędzy Programami ochrony powietrza, do których został wykorzystany, a także daje możliwość określenia szczegółowo wpływu poszczególnych źródeł emisji na wysokość stężeń w strefie.</p> <p>Model pozwala na modelowania rozprzestrzenia zanieczyszczeń w szerokim zakresie skal przestrzennych, z uwzględnieniem rzeźby terenu, stanów stagnacji, inwersji, recyrkulacji, zadymiania, transportu w strefie przybrzeżnej, w warunkach słabych wiatrów i cisz. Uwzględnia zmienność warunków meteorologicznych w czasie ruchu zanieczyszczeń i ich zmienność przestrzenną, efekty wypornościowe i dynamiczne w trakcie wznoszenia smugi, suchą depozycję i pochłanianie w chmurach. Skuteczność modelowania może</p>	NIE

LP	Rodzaj uwagi	Nr podrozdziału	Nr strony	treść uwagi lub komentarza	Uzasadnienie	odniesienie Wykonawcy do uwag i wniosków (rekomendacje)	Czy wymaga zmiany w treści
						być przedstawiona w postaci porównania wyników modelowania z wynikami pomiarów. Opis modelu został uzupełniony - dodano załącznik nr 1 OPIS WYKORZYSTANYCH W ANALIZACH MODELI ROZPRZESTRZENIANIA ZANIECZYSZCZEŃ.	
3	ogólne			<p>3) W rozdziale 1.3.4 Wyniki rocznej oceny jakości powietrza w 2018 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyznaczono stosunkowo niewielkie obszary przekroczeń poziomu dopuszczalnego PM 10 przypuszczalnie poprzez modelowanie z rozdzielczością przestrzenną 2 km (rys. 14 na str. 31 oraz rys. 15 na str. 32). W kontekście tych wyników może powstać wątpliwość, czy było to działanie zasadne (zwłaszcza wobec braku informacji o metodzie modelowania i braku porównania wyników modelowania z dostępną informacją pomiarową). Natomiast dane o ludności zamieszkującej te obszary podano z dużą dokładnością - jednak występują rozbieżności w tym zakresie z informacjami wynikającymi z rocznej oceny. Brakuje wyjaśnienia, w jaki sposób ustalono te liczby. - wyznaczony na podstawie wyników modelowania, i posiadania danych pomiarowych z kilku stacji, obszar przekroczeń poziomu dopuszczalnego benzo(a)pirenu jest stosunkowo duży. W związku z powyższym zasadnym jest dokonanie porównania danych wynikających z modelowania i pomiarów, dla oceny niepewności tych rezultatów i ewentualnych korekt. 		Uwzględniono i naniesiono poprawki	TAK

LP	Rodzaj uwagi	Nr podrozdziału	Nr strony	treść uwagi lub komentarza	Uzasadnienie	odniesienie Wykonawcy do uwag i wniosków (rekomendacje)	Czy wymaga zmiany w treści
4	ogólne			<p>4) Zgodnie z §3 pkt 3 rozporządzenia, program ochrony powietrza powinien zawierać określenie przewidywanych poziomów substancji w powietrzu, przy podejmowaniu działań określonych programem oraz przy ich braku. Spośród tych wielkości, w rozdziale 1.6 podano jedynie przewidywane poziomy przy podejmowaniu działań określonych programem. Nie podano, w jaki sposób zostały określone te wielkości. Ponadto, przedstawione wyniki w pkt 1.6.2 wskazują, że działania zaproponowane w projekcie programu ochrony powietrza nie doprowadzą do osiągnięcia poziomów docelowych, natomiast w pkt 1.6.1 gdzie mowa jest o realizacji działań przewidzianych prawem, wskazuje się, że poziom docelowy dla benzo(a)pirenu zostanie osiągnięty. W związku z powyższym nasuwa się pytanie, dlaczego w programie ochrony powietrza nie przyjęto do realizacji działań, które zgodnie z myślą autora projektu, muszą być podjęte zgodnie z wymogami obowiązującego prawodawstwa.</p>		Uzupełniono	TAK
5	ogólne			<p>5) Tabela nr 33 Harmonogram działań naprawczych - działanie 1 (PL0803_ZSO), na str. 88-90, pn. Obniżenie emisji z indywidualnych systemów grzewczych w wyniku eliminacji niskosprawnych urządzeń na paliwa stałe, określa generalnie jedno z trzech działań naprawczych w programie. Stanowi także jedyne działanie, które będzie miało realnie bezpośredni wpływ na poprawę jakości powietrza w strefie lubuskiej. Opis tego działania jest na zbyt dużym stopniu ogólności. Dlatego też działanie PL0803_ZSO powinno być podzielone na poddziałania, na przykład ze względu na rodzaj źródła ciepła, na które zostaną wymienione stare systemy grzewcze na paliwa stałe.</p>		Opis uzupełniono, natomiast autorzy opracowania nie widzą potrzeby rozdzielania tego działania na poddziałania, ponieważ w przypadku wymienionych niskoemisyjnych źródeł ciepła wskaźniki efektu ekologicznego są podobne i w gestii samorządu jest, na które z tych źródeł się zdecyduje. A to z kolei zależy od wielu różnych czynników, stąd brak szczegółowego określenia - które źródła wskazane są do wymiany.	TAK
6	ogólne			<p>6) W tabeli nr 33 (str. 88-90), tabeli nr 34 (str. 90-91) oraz w tabeli nr 35 (str. 91-92), w pozycjach odnoszących się do wskaźników monitorowania postępu dla działania naprawczego, zgodnie z § 3 pkt 6 lit. d rozporządzenia, konieczne jest nie tylko wskazanie samego wskaźnika monitorowania postępu dla planowanych działań naprawczych, ale przede wszystkim jego szacunkowe określenie ilościowe dla każdego roku realizacji, które stanowić będzie podstawę do oceny stopnia realizacji działania naprawczego w poszczególnych latach obowiązywania programu.</p>		Uzupełniono	TAK

LP	Rodzaj uwagi	Nr podrozdziału	Nr strony	treść uwagi lub komentarza	Uzasadnienie	odniesienie Wykonawcy do uwag i wniosków (rekomendacje)	Czy wymaga zmiany w treści
7	ogólne			7) We wskazanych w pkt 6 tabelach nr 33-35, określono termin rozpoczęcia działań naprawczych na dzień 1 stycznia 2021 r. Podkreślić należy, że podjęcie działań naprawczych, określonych w Harmonogramie działań naprawczych, powinno nastąpić niezwłocznie po wejściu w życie uchwały Sejmiku Województwa Lubuskiego, tym bardziej że zgodnie z art. 91 ust. 9ac ustawy -Prawo ochrony środowiska, program ochrony powietrza powinien określać działania naprawcze, tak aby okresy, w których nie są dotrzymane poziomy dopuszczalne lub docelowe lub pułap stężenia ekspozycji, były jak najkrótsze. Poza tym, przypomnieć należy, że na zarządzie województwa, zgodnie z art. 94 ust. 2a pkt 1 ustawy - Prawo ochrony środowiska, ciąży obowiązek przekazania ministrowi właściwemu do spraw klimatu oraz właściwemu wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska w terminie do dnia 31 marca 2021 r. pierwszego sprawozdania okresowego z realizacji działań naprawczych wynikających z programu ochrony powietrza, o którym mowa w art. 91 cytowanej wyżej ustawy, obejmujące okres od dnia wejścia w życie uchwały do dnia 31 grudnia 2020 r.		Uzupełniono	TAK
8	ogólne			Konieczność weryfikacji zarówno samego projektu uchwały, jak również projektu programu ochrony powietrza wraz z planem działań krótkoterminowych w kontekście wskazanych w Dzienniku Urzędowym RP właściwych pozycji, w których opublikowane zostały poszczególne akty prawne oraz właściwe ich zmiany.		Zweryfikowano podstawy prawne oraz informacje o publikacji w Dzienniku Urzędowym.	TAK
9	ogólne			Identyfikacja wykorzystywanych informacji źródłowych w projektowanym dokumencie powinna być precyzyjna, i odpowiadać wymogom obowiązujących norm PN-ISO 690 i PN-ISO 690-2. Nie jest to jedynie zarzut natury formalnej - brak konkretnej identyfikacji danych źródłowych zarówno utrudnia merytoryczną ocenę prawidłowości wykonania pracy i wiarygodności przedstawianych wyników, jak i wszelkie dalsze prace związane z przyszłymi korektami planu lub jego rozwojem. Uwaga dotyczy w szczególności przywołań niezidentyfikowanych dokumentów, np. przepisy nr 18, 20-39.		Dokument został zweryfikowany oraz uzupełniono informacje o źródłach internetowych wraz z podaniem dat dostępu. Usunięto określenie "opracowanie własne"	TAK

LP	Rodzaj uwagi	Nr podrozdziału	Nr strony	treść uwagi lub komentarza	Uzasadnienie	odniesienie Wykonawcy do uwag i wniosków (rekomendacje)	Czy wymaga zmiany w treści
10	ogólne			Konieczność przeprowadzenia analizy projektu dokumentu, pod kątem przygotowania informacji o programie ochrony powietrza, zgodnie z zakresem określonym w załączniku nr 12 do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 6 czerwca 2018 r. w sprawie zakresu i sposobu przekazywania informacji dotyczących zanieczyszczenia powietrza (Dz. U. poz. 1120), którą zarząd województwa ma obowiązek przekazać do Ministra Klimatu po przyjęciu uchwały sejmiku województwa w sprawie programu ochrony powietrza.		Dokument został zweryfikowany pod kątem wspomnianych w uwadze wymogów. Realizując pozostałe zapisy umowy dotyczącej opracowania Programu opracowano także zestawienie określone w załączniku 12 przywołanego rozporządzenia.	TAK
11	ogólne			Konieczność weryfikacji załącznika do projektu uchwały (projektu programu ochrony powietrza) pod względem zgodności z ustawą z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2019 r. poz. 945, 1248, 1696, 2170, z 2020 r. poz. 284) oraz odpowiednich rozporządzeń atrybucyjnych, tj. konieczność zmiany organów właściwych w sprawach.		Dokument został zweryfikowany pod kątem zgodności ze wspomnianą w uwadze ustawą oraz rozporządzeniami wykonawczymi.	TAK
12		Wykaz skrótów i pojęć użytych w opracowaniu	4	Wykaz zawiera pojęcia, które w opracowaniu nie są używane np. emitor liniowy, emitor powierzchniowy.	Konieczność ponownej weryfikacji Wykazu.	Wykaz został zweryfikowany.	TAK
13		1.1.2. Dyrektywy	8	Wśród dyrektyw, które zostały uwzględnione w opracowaniu, powinny zostać wymienione także Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady UE 2015/2193 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie ograniczenia emisji niektórych zanieczyszczeń do powietrza ze średnich obiektów energetycznego spalania (MCP) (analiza wymagań tej dyrektywy znajduje się w dalszej części opracowania) oraz dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2016/2284 z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie redukcji krajowych emisji niektórych rodzajów zanieczyszczeń atmosferycznych, zmiany dyrektywy 2003/35/WE oraz uchylecia dyrektywy 2001/81/WE.	Konieczność uzupełnienia dokumentu.	Dokument został uzupełniony	TAK

LP	Rodzaj uwagi	Nr podrozdziału	Nr strony	treść uwagi lub komentarza	Uzasadnienie	odniesienie Wykonawcy do uwag i wniosków (rekomendacje)	Czy wymaga zmiany w treści
14		1.1.2. Inne dokumenty	9	<p>Nie zostały wzięte pod uwagę przygotowane przez Ministerstwo Klimatu :</p> <ul style="list-style-type: none"> -wskaźniki emisji zanieczyszczeń powietrza ze spalania paliw na potrzeby opracowania programów ochrony powietrza" (przekazane w dniu 13 sierpnia 2019 r. przez Ministra Środowiska do marszałków województw), - Kalkulator do obliczania wielkości emisji z transportu drogowego (przekazane w dniu 30 września 2019 r. przez Ministra Środowiska do marszałków województw) 	<p>Nie wymieniono najaktualniejszych wskaźników opracowanych w 2019 r. Należy wziąć te najnowsze dokumenty pod uwagę.</p>	<p>Uzupełniono informację o wykorzystanych materiałach. Zweryfikowano wskaźniki efektu ekologicznego.</p>	TAK
15		1.3.2. Wykaz substancji objętych programem	21	<p>W ostatnim akapicie wskazano, że „...Poza wymienionymi na wstępie źródłami powstawania WWA...”. Źródła powstawania nie zostały jednak w tekście opisane.</p>	<p>Konieczność uzupełnienia tekstu.</p>	<p>Uzupełniono informację o źródłach powstawania B(a)P oraz zweryfikowano zapisy.</p>	TAK
16		1.3.3. Rysunek 8	22	<p>Na mapce nie zaznaczono stacji w Smolarach.</p>	<p>Należy uzupełnić braki na mapie.</p>	<p>Uwagi nie uwzględniono. Mapa zamieszczona w dokumentacji przedstawia stanowiska pomiarowe w strefie lubuskiej, na których prowadzono pomiary pyłu PM10 oraz B(a)P w roku 2018. Jest ona zgodna z Roczną oceną jakości powietrza.</p>	NIE
17		1.3.3.	23-24	<p>Dlaczego w tabelach związanych z pomiarem pyłu PM 10 znajdują się również wyniki dla pomiarów automatycznych jeśli w ocenie za 2018 r. brane były pod uwagę pomiary manualne?</p>	<p>Warto wyraźnie zaznaczyć taką informację w tekście.</p>	<p>Uzupełniono informację dotyczącą wykorzystania danych z pomiarów automatycznych.</p>	TAK
18		1.3.3. Tabela 7	24	<p>Należy dopisać „opracowanie własne na podstawie danych GIOŚ RWMS w Zielonej Górze”.</p>	<p>Należy odpowiednio uzupełnić przypis.</p>	<p>Przypisy zostały zweryfikowane, także w związku z uwagą odnośnie wskazania szczegółowych informacji nt. źródeł internetowych i dat dostępu.</p>	TAK

LP	Rodzaj uwagi	Nr podrozdziału	Nr strony	treść uwagi lub komentarza	Uzasadnienie	odniesienie Wykonawcy do uwag i wniosków (rekomendacje)	Czy wymaga zmiany w treści
19		1.3.3. Tabela 8	25	Wykorzystywane są również dane z wyników automatycznych, brak zestawionych wyników dla stacji w Sulęcinie.	Należy uzupełnić o niezbędne informacje.	Tabele zostały zweryfikowane. Dodano tabelę z pomiarami ze stacji manualnej w Sulęcinie, natomiast usunięto tabelę dotyczącą pomiarów automatycznych we Wschowie. Ujednolicono zatem zakres przedstawionych danych.	TAK
20		1.3.3.	28	Tabela dot. pyłu zawieszonego PM2,5 bez podpisu i numeracji, przypis pod tabelą powinien dotyczyć tylko pomiarów automatycznych.	Należy uzupełnić o niezbędne informacje.	Informacje zostały uzupełnione oraz zweryfikowane zgodnie z uwagą.	TAK
21		1.3.4.1	29	Nie wskazano liczby mieszkańców obszarów przekroczeń.	Zgodnie z roczną oceną liczba mieszkańców obszarów przekroczeń wynosi 32 000. Należy uzupełnić o niezbędne informacje.	Zweryfikowano i poprawiono	TAK
22		1.3.4. Tabela 13	33	Szacunkowa liczba osób narażonych podana inaczej jak w rocznej ocenie.	Należy zweryfikować dane i dokonać niezbędnych poprawek.	Zweryfikowano i poprawiono	TAK
23		1.3.4.1	34	Nie wskazano liczby mieszkańców obszarów przekroczeń.	Według rocznej oceny liczba mieszkańców zamieszkałych na obszarach przekroczeń wynosi 547 000. Należy uzupełnić o niezbędne informacje.	Zweryfikowano i poprawiono	TAK
24		1.4. Wielkość emisji zanieczyszczeń z obszaru strefy lubuskiej w 2018 roku w podziale na kategorie SNAP, Tabela 15	58	Wielkości emisji zbieżne z danymi przekazanymi przez KOBiZE. Natomiast wydaje się, że w tabeli jest literówka. W „przemysle i energetyce” zamiast SNAP07 powinien być SNAP 09.	Należy przeprowadzić weryfikację dokumentu i wprowadzić niezbędne poprawki.	Poprawiono	TAK

LP	Rodzaj uwagi	Nr podrozdziału	Nr strony	treść uwagi lub komentarza	Uzasadnienie	odniesienie Wykonawcy do uwag i wniosków (rekomendacje)	Czy wymaga zmiany w treści
25		1.4. Szacunkowa wielkość emisji zanieczyszczeń objętych Programem w 2018 roku z pasa 30 km wokół strefy, Tabela 17	63	Wielkość emisji PM10 i b(a)p zbieżna z danymi przekazanymi przez KOBiZE, za wyjątkiem emisji ze strefy zachodniopomorskiej - tutaj wartości są ewidentnie, kilkukrotnie zaniżone w stosunku do danych KOBiZE. Widać to na przykładzie porównania wielkości emisji b(a)p z pasa 30 km wokół strefy lubuskiej w tabeli 17 z wielkością emisji b(a)p z pasa 30 km wokół strefy miasto Gorzów Wielkopolski - Tabela 12, na str. 32 z programu ochrony powietrza dla strefy Gorzów Wielkopolski. Bufor 30 km od Gorzowa Wielkopolskiego zawiera się w buforze 30 km od woj. lubuskiego, tymczasem emisje b(a)p ze strefy zachodniopomorskiej wynoszą 0,04 Mg/rok z bufora dla strefy lubuskiej (tabela 17 niniejszego POP) i 0,2101 Mg/rok z bufora dla strefy miasto Gorzów Wielkopolski (tabela 12 POP dla strefy miasto Gorzów Wielkopolski) - a emisja z bufora dla strefy miasto Gorzów Wielkopolski powinna zawierać się w emisji ze strefy lubuskiej.	Należy przeprowadzić weryfikację dokumentu i wprowadzić niezbędne poprawki.	Poprawiono	TAK
26		1.6.2. Stężenie benzo(a)pirenu	75	zdania: „Analiza wariantów ograniczenia emisji powierzchniowej wskazała, że zbliżenie się do poziomu docelowego benzo(a)pirenu następuje dopiero po eliminacji stosowania paliw stałych na terenie strefy lubuskiej. Działanie takie uznano za nieuzasadnione społecznie i ekonomicznie, gdyż koszty inwestycyjne przekraczają osiągnięte korzyści w postaci ograniczenia kosztów zewnętrznych złej jakości powietrza.” Jest to bardzo ogólne stwierdzenie. Należałoby oszacować i zestawić koszty i korzyści wdrożenia działań umożliwiających dotrzymanie poziomu docelowego benzo(a)pirenu.	Należy przeprowadzić weryfikację dokumentu i wprowadzić niezbędne poprawki	Poprawiono	TAK
27		1.7.1. Tabela 28	76	Porównanie emisji powierzchniowej zanieczyszczeń objętych Programem w roku bazowym i w roku prognozy dla obszaru poza strefą lubuską dot. PM 10 i b(a)p - wielkości emisji jednakowe jak w Tabeli 17, mimo iż tytuł sugeruje, że emisje powinny być różne, ponieważ tabela 17 dotyczy całkowitej emisji zanieczyszczeń objętych programem z pasa 30 km wokół strefy, a tabela 28 dotyczy tylko wielkości emisji powierzchniowej z pasa 30 km wokół strefy. Należy również zauważyć, iż przedstawiona w tej tabeli, planowana wartość redukcji emisji B(a)P w strefie miasto Zielona Góra (60%) nie jest zgodna z proponowanymi w Programie dla strefy miasta Zielona Góra wartościami redukcji, które w zależności od scenariuszy wynoszą 35% i 70% (str. 32-33 POP dla strefy miasto Zielona Góra).	Należy przeprowadzić weryfikację dokumentu i wprowadzić niezbędne poprawki.	Poprawiono	TAK

LP	Rodzaj uwagi	Nr podrozdziału	Nr strony	treść uwagi lub komentarza	Uzasadnienie	odniesienie Wykonawcy do uwag i wniosków (rekomendacje)	Czy wymaga zmiany w treści
28		1.7.2. Emisja punktowa	76	Należy uzupełnić informacje na temat dużych źródeł spalania paliw, które nie tylko podlegają zaostrzonym standardom od 2016 r. (z wyjątkiem źródeł zgłoszonych do derogacji), ale także będą musiały, do dnia 17 sierpnia 2021 r., zostać dostosowane do konkluzji BAT. Analizując redukcję emisji z przemysłu, również należy uwzględnić dyrektywę IED oraz obowiązki do wdrożenia konkluzji BAT dla poszczególnych gałęzi przemysłu.	Należy przeprowadzić weryfikację dokumentu i wprowadzić niezbędne poprawki.	Uzupełniono	TAK
29		1.7.2 Scenariusze wielkości emisji w roku prognozy „Emisja punktowa”	77	Niewystarczająca analiza wpływu źródeł MCP na jakość powietrza w strefie.	Zgodnie z art. 91 ust. 9aa ustawy Poś należy wykonać analizę dotyczącą średnich źródeł spalania paliw, tj. źródeł o nominalnej mocy cieplnej nie mniejszej niż 1 MW i mniejszej niż 50 MW, zlokalizowanych na obszarze, na którym stwierdzono przekroczenia poziomu dopuszczalnego. Kwestie dot. tych źródeł są opisane szczerzej np. nie ma informacji o liczbie takich instalacji w strefie i ich rozmieszczeniu wobec czego należy uznać, że zamieszczona w dokumencie analiza jest niewystarczająca.	Uzupełniono	TAK

LP	Rodzaj uwagi	Nr podrozdziału	Nr strony	treść uwagi lub komentarza	Uzasadnienie	odniesienie Wykonawcy do uwag i wniosków (rekomendacje)	Czy wymaga zmiany w treści
30		1.7.2. Emisja z sektora komunalno-bytowego	77	Ostatnie zdanie na stronie w rozdziale dotyczącym scenariusza I brzmi: „Termin realizacji uchwały antysmogowej pokrywa się z planowanymi długoterminowymi zadaniami w strefie lubuskiej, stąd wniosek, że zadania wynikające z realizacji programu ochrony powietrza wpisują się w wymagania uchwały i stanowią scenariusz wymagany prawem.” Z kolei na str. 79, w opisie scenariusza II zapisano „Scenariusz II zakłada całkowitą realizację uchwały antysmogowej...”. Należy jednoznacznie określić, w ramach którego scenariusza (I czy II) uwzględniana była uchwała antysmogowa wchodząca w życie dopiero w dniu 1 stycznia 2027 r.	Niezbędne jest dokładniejsze opisanie scenariusza I oraz scenariusza II. Obecnie nie do końca wiadomo czym oba scenariusze się różnią. Nie wskazano również wyraźnie, który scenariusz ma być realizowany (można się tego domyślić dopiero po analizie harmonogramu). Przy tak ograniczonym opisie nie wiadomo również dlaczego, pomimo zapewnienia dużo większej redukcji emisji, nie został wybrany scenariusz II. Ponadto jeżeli uchwała wchodzi w życie 1 stycznia 2027 r. to nie do końca prawdziwe jest również stwierdzenie, że wpisuje się ona w zadania wynikające z przygotowywanego programu gdyż zacznie ona obowiązywać dopiero po zakończeniu obowiązywania opisywanego dokumentu. Należy przeprowadzić weryfikację dokumentu i wprowadzić niezbędne poprawki.	Zweryfikowano i uzupełniono	TAK
31		1.7.3. Tabela 32	80	„Porównanie bilansu emisji zanieczyszczeń objętych Programem w roku bazowym i w roku prognozy w strefie lubuskiej” - wielkości emisji zbieżna z danymi przekazanymi przez KOBiZE. Natomiast wydaje się, że w tabeli jest literówka. W „przemysle i energetyce” zamiast SNAP07 powinien być SNAP 09.	Należy przeprowadzić weryfikację dokumentu i wprowadzić niezbędne poprawki.	Poprawiono	TAK
32		1.8.3. Wykaz i opis planowanych do realizacji działań naprawczych	85-87	Należałoby rozważyć wprowadzenie pomocy dla mieszkańców przy aplikowaniu o dofinansowania z dostępnych krajowych programów finansowych.	Do rozważenia wprowadzenie wskazanej pomocy przy wyborze odpowiedniego programu dofinansowania jak i przy wypełnianiu i składaniu wniosków o dofinansowanie.	Uzupełniono w rozdziale 1.8.2 Podstawowe kierunki działań o wskazania dla samorządów w zakresie podjęcia tego typu działań	TAK

LP	Rodzaj uwagi	Nr podrozdziału	Nr strony	treść uwagi lub komentarza	Uzasadnienie	odniesienie Wykonawcy do uwag i wniosków (rekomendacje)	Czy wymaga zmiany w treści
33		1.8.4. Tabela 33	88	„Harmonogram realizacji działań naprawczych - działanie 1” - brak informacji o założeniach jakie zostały przyjęte do oszacowania kosztów realizacji tego działania, co uniemożliwia ich weryfikację i ocenę. Tymczasem jest to najistotniejsze działanie z punktu widzenia celu programu ochrony powietrza. Dodatkowo, w tabeli tej określono, że jest to działanie realizowane w ramach Scenariusza I., ze względu na brak jasności co do zakresu scenariuszy (który scenariusz jest bazowy a który jest realizowanym w ramach opiniowanego programu ochrony powietrza scenariuszem redukcji) trudno ocenić, czy ta informacja jest prawdziwa. W kolejnych tabelach (tab.34 i 35) opisujących proponowane działania także został wpisany Scenariusz I.	Należy przeprowadzić weryfikację dokumentu i wprowadzić niezbędne poprawki.	Uzupełniono dokument o założenia dotyczące szacowania kosztów działań	TAK
34		1.8.4. Tabela 33	88-89	Brak wskazania planowanych efektów rzeczowych w postaci np. liczby wymienionych kotłów czy przeprowadzonych termomodernizacji.	Konieczność ponownej analizy działania naprawczego, pod kątem uszczegółowienia danych do uwzględnienia w tabeli.	Uzupełniono	TAK
35		Tabela 38	102	„Wskaźniki redukcji emisji pyłu zawieszonego PM 10, PM2,5 i benzo(a)pirenu dla wybranych działań naprawczych obniżenia emisji powierzchniowej [źródło: opracowanie własne]” - zawiera wskaźniki redukcji wyrażone w kg/100m2/rok. Nie opisano założeń przyjętych do opracowania tych wskaźników.	Należy przeprowadzić weryfikację dokumentu i wprowadzić niezbędne poprawki	Uzupełniono źródło	TAK
36		1.11.2. Tabela 44	114	Błędne dane dotyczące liczby dni z przekroczeniami poziomów informowania i alarmowych	Prawidłowe dane wynoszą: >100 Wschowa manualne: 2015 - 5, 2017 -4, 2018-4, >150 Wschowa automat :2013 - 1, 2014-1,2015-2;	Informacje zostały zweryfikowane zgodnie z uwagą, jednakże w roku 2013 nie były jeszcze prowadzone pomiary pyłu zawieszonego PM10 w sposób automatyczny na stacji pomiarowej we Wschowie.	TAK
37		1.11.3 Tabele 47,48, 49	125-130	Uwaga dotyczy przypisu do tabel 47, 48,49: Brakuje przypisu dotyczącego zawartych w tabelach informacji - obecnie obowiązuje w zakresie pyłu zawieszonego PM 10 „Procedura powiadamiania o ryzyku wystąpienia oraz o wystąpieniu przekroczenia poziomu alarmowego lub poziomu informowania dla pyłu zawieszonego PM 10”, Warszawa 2019 r.	Należy przeprowadzić weryfikację dokumentu i wprowadzić niezbędne poprawki.	Uwaga nieuwzględniona. Powyżej tabeli 46 została wspomniana Procedura i czego dotyczy - tryb wdrażania PDK opisany w tabelach 47-49 opiera się na Procedurze GIOŚ, jednak w pewien sposób zakres informacji zawarty w tabeli jest wynikiem prac autorów oraz uzgodnień z Zamawiającym. Nie jest uzasadnione podawanie przypisu do Poziomu 1, ponieważ Procedura wskazuje sposób postępowania dla Poziomu 2 i Poziomu 3.	NIE

3.2. Załącznik nr 2 – wnioski i uwagi przekazane w opiniach gmin i powiatów

Tabela 2. Wnioski i uwagi przekazane w opiniach gmin i powiatów.

LP	Opiniodawca	Fragment tekstu projektu, do którego odnoszą się uwagi (jeżeli uwaga odnosi się do konkretnego zapisu)	Uwagi/komentarze	Uzasadnienie	Opinia	Odniesienie	Czy wymaga zmiany w treści
1	UM Kostrzyn		W związku z prośbą o zaopiniowanie projektu uchwały Sejmiku Woj.Lub. w sprawie uchwalenia programu ochrony powietrza dla strefy lubuskiej ..., prosimy o podanie współrzędnych dla zaznaczonego obszaru przekroczeń dla benzo/a/pirenu na terenie miasta Kostrzyn nad Odrą (str. 39 POP). Wyznaczenie granic powyższego obszaru jest konieczne , gdyż wg nas w tabeli na str 52 POP -w kolumnie "Infrastruktura związana z osobami starszymi i dziećmi" - podano błędną liczbę ośrodków gdzie przebywają dzieci = 5. Chyba , że nie chodzi tutaj o szkoły, przedszkola i żłobki.		brak	Przekazano mapę szczegółową	nie
2	UM Kostrzyn		Ponadto prosimy o padanie jak planowane jest egzekwowanie redukcji emisji pyłu zawieszzonego PM10 i benzo/a/pirenu do powietrza (str. 93 i 95 POP) i jakie będą konsekwencje nie uzyskania wyznaczonych wielkości (w Mg/rok).		brak	Niezbędna wielkość redukcji została jeszcze raz zweryfikowana i zmniejszona, po uwzględnieniu rocznej oceny jakości powietrza za rok 2019, opublikowanej na początku maja 2020. Jednostką zobowiązaną do weryfikacji realizacji działań naprawczych jest główny Inspektorat Ochrony Środowiska	tak
3	UM Międzyrzecz		Str. 17 demografia tabela 1 błędnie podana wielkość wszystkich powiatów (powierzchnia)		pozytywna	Dane zostały zweryfikowane zgodnie z danymi GUS BDL	tak
4	UM Międzyrzecz		Str. 115 (6 wiersz) jest niżej powinno być niższe		pozytywna	Informacja została zweryfikowana zgodnie z uwagą.	tak
5	UM Międzyrzecz		Str. 115 (wiersz 8) jest We Wschowie powinno być we Wschowie		pozytywna	Informacja została zweryfikowana zgodnie z uwagą.	tak
6	UM Międzyrzecz		Str. 119 (wiersz 20) powinno być niezwłoczne powiadamianie jest niezwłocznie powiadamianie		pozytywna	Informacja została zweryfikowana zgodnie z uwagą.	tak

LP	Opiniodawca	Fragment tekstu projektu, do którego odnoszą się uwagi (jeżeli uwaga odnosi się do konkretnego zapisu)	Uwagi/komentarze	Uzasadnienie	Opinia	Odniesienie	Czy wymaga zmiany w treści
7	UG Nowa Sól		brak uwag		pozytywna		
8	UG Lipinki Łużyckie		brak uwag		brak		
9	UG Wymiarki		brak uwag		pozytywna		
10	UM Nowogród Bobrzański		brak uwag		pozytywna		
11	UM Łęknica		brak uwag		pozytywna		
12	UG Sulechów		brak uwag		pozytywna		
13	UG Siedlisko		brak uwag		pozytywna		
14	UG Bledzew		brak uwag		pozytywna		
15	UM Świebodzin		brak uwag		pozytywna		
16	Starostwo Krosno Odrzańskie		brak uwag		pozytywna		
17	UM Wschowa		Harmonogram działań naprawczych, pkt 1.8.4, tabela 34-35 Szacunkowa wysokość kosztów realizacji działania: proponuje się, ze względu na ograniczone środki w budżecie gminy, obniżenie tych szacunkowych kosztów o 50%.		brak	Koszty te są podane szacunkowo i ich wydatkowanie nie podlega ocenie weryfikacji realizacji działań naprawczych	nie
18	Starostwo Nowa Sól		brak uwag		pozytywna		
19	UM Otyń		brak uwag		pozytywna		

LP	Opiniodawca	Fragment tekstu projektu, do którego odnoszą się uwagi (jeżeli uwaga odnosi się do konkretnego zapisu)	Uwagi/komentarze	Uzasadnienie	Opinia	Odniesienie	Czy wymaga zmiany w treści
20	UM Nowe Miasteczko		Realizacja zadań zawartych w projekcie przedmiotowego programu, tj. realizacja działań naprawczych - działanie 2 kod PL0803_Eedziałania promocyjne i edukacyjne (ulotki, imprezji, akcje szkolne, audycje, konferencje) oraz informacyjne i szkoleniowe, realizacja działań naprawczych - działanie 3 kod PL0803_KPP prowadzenie kontroli przestrzegania przepisów ograniczających używanie paliw lub urządzeń do celów grzewczych oraz zakazu spalania odpadów, stanowić będzie obciążenie finansowe dla gminy, a warunki finansowe oraz ogrom zadań już zaplanowanych do realizacji nie pozwolą na przekazywanie określonych kwot w w/w programie dlatego udział ten należałoby maksymalnie zminimalizować.		negatywna	Koszty te są podane szacunkowo i ich wydatkowanie nie podlega ocenie weryfikacji realizacji działań naprawczych	nie
21	Starostwo Gorzów Wielkopolski		brak uwag		pozytywna		
22	UM Czerwieńsk		brak uwag		pozytywna		
23	UM Drezdenko		brak uwag		pozytywna		
24	UG Bogdaniec		brak uwag		pozytywna		

3.3. Załącznik nr 3 – wnioski i uwagi przekazane w konsultacjach społecznych

Brak

3.4. Załącznik nr 4 – wnioski i uwagi przekazane w konsultacjach z organizacjami pozarządowymi oraz Radą Działalności Pożytku Publicznego Województwa Lubuskiego

Tabela 3. Wnioski i uwagi przekazane w konsultacjach z organizacjami pozarządowymi oraz Radą Działalności Pożytku Publicznego Województwa Lubuskiego

LP	Opiniodawca	Fragment tekstu projektu, do którego odnoszą się uwagi (jeżeli uwaga odnosi się do konkretnego zapisu)	Uwagi/komentarze	Uzasadnienie	Opinia	Odniesienie	Czy wymaga zmiany w treści
1	Koło Partii Zielonych		1. We wskaźnikach brak jest sposobu monitorowania dla kierunku 4, czyli tworzenie zapisów w planach zagospodarowania przestrzennego. Skoro mówi się o zwiększeniu obszarów zieleni w obszarze objętym przekroczeniem, to powinno się wykazać jak dużej powierzchni przywrócono funkcję terenów zielonych umożliwiając wymianę powietrza w obszarze gęstej zabudowy(kliny zieleni).		brak	W rozdziale ujęto działania, które są proponowane do realizacji, jednak nie wymagane zapisami Programu. Zawarto w nim wskazania dla samorządów jakie działania poza harmonogramem można podejmować (lecz nie jest to wymagane) aby poprawić jakość powietrza w województwie lubuskim. Nie jest zatem konieczne podawanie wskaźników, którymi można byłoby mierzyć postęp realizacji zadania.	nie
2	Koło Partii Zielonych		2. Wsparcie samorządów w rozwój sieci monitoringu jakości powietrza. Przeznaczenie środków oraz inne formy wsparcia realizowane w celu wzmocnienia sieci.		brak	W rozdziale 1.8.1. wskazano jako jedno z dodatkowych działań: edukacja ekologiczna społeczeństwa, nie tylko w zakresie szkolnictwa, ale również poprzez akcje informacyjne i promocyjne, systemy powiadamiania o jakości powietrza i inne . Program nie może wskazywać działań, które nie będą ukierunkowane na osiągnięcie celu w możliwie najkrótszym czasie.	nie

3	Koło Partii Zielonych		3.Zwiększenie świadomości społecznej poprzez montowanie tablic informujących o jakości powietrza w miejscowościach w których realizowany jest monitoring, zamieszczanie bezpośrednich odnośników na stronach samorządowych do strony GIOŚ.		brak	W rozdziale 1.8.1. wskazano jako jedno z dodatkowych działań: edukacja ekologiczna społeczeństwa, nie tylko w zakresie szkolnictwa, ale również poprzez akcje informacyjne i promocyjne, systemy powiadamiania o jakości powietrza i inne. Program nie może wskazywać działań, które nie będą ukierunkowane na osiągnięcie celu w możliwie najkrótszym czasie. W zakresie powiadamiania mieszkańców w PDK ujęto zapis odnoszący się do umieszczania linków do strony GIOŚ przez WCZK, PCZK oraz gminy : "zaleca się umieszczanie na stronach podmiotów odpowiedzialnych za informowanie linku lub odnośnika do Portalu Jakości Powietrza GIOŚ http://powietrze.gios.gov.pl/ "	nie
4	Zieloni Żary		Proponuje wyłączyć się Żary - gminę miejską ze strefy lubuskiej i sprecyzować Program ochrony powietrza dla strefy miasto Żary. Żary, ze względu na wyjątkowe nasycenie przemysłem, są szczególnie narażone na przekroczenie dopuszczalnych emisji zanieczyszczeń. Z uwagi na to powinny zostać wyłączone ze strefy lubuskiej i objęte specjalnym programem, który umożliwiłby lokalizację emitorów szkodliwych zanieczyszczeń. Dodatkowym argumentem przemawiającym za powołaniem strefy miasto Żary jest fakt, że dla wyjaśnienia przyczyn zanieczyszczenia powietrza w Żarach powołana została Rada społeczna do spraw oceny środowiska w Żarach.		brak	Kwestia obowiązujących przepisów	nie
5	Zieloni Żary		Koniecznym jest umiejscowienie w Żarach jeszcze co najmniej dwóch stacji kontrolujących jakość powietrza i określających przekraczane zanieczyszczenia. Obecnie funkcjonująca stacja pomiarowa zlokalizowana przy ul. Szymanowskiego, nie określa czy przekraczane zanieczyszczenia powietrza pochodzą z przemysłu (głównie SwissKrono), czy z niskiej emisji.		brak	Obowiązki Państwowego Monitoringu Środowiska, poza zakresem POP	nie

Spis tabel

Tabela 1. Wnioski i uwagi przekazane w opinii Ministra Klimatu	6
Tabela 2. Wnioski i uwagi przekazane w opiniach gmin i powiatów.....	18
Tabela 3. Wnioski i uwagi przekazane w konsultacjach z organizacjami pozarządowymi oraz Radą Działalności Pożytku Publicznego Województwa Lubuskiego	21